

Womhaj Bóh!

Ciřkło 25.

19. junija.

Łětnik 8.

1898.

Serbske njedzelske łopjenka.

Wudawaju řo kóždy řobotu w Esmolerjez knihcizishezerni w Budyřchinje a řu tam dostacź řa řchwórtlětnu pšchedplatu 40 np.

2. njedzela po řwjatej Trojizy.

2. Kor. 3, 17.

„Ale tón řnjeř je tón duch. Ğdźeź pak teho řnjeřa duch je, tam je řrejota.“

Ğara krotke řłowo, luby cźitarjo, ale hłubokich myřłow polne, haj, wone zylu krasnořcź evangelija wopřichujuje a wopřujuje ř tym jenym řłowom „řrejota“, kotreź plóđ je řnjeřoweho ducha w řchescźijanskej duřhi. Eřwoboda — kajke wokuřłowaze kłincźenje ma to řłowo řa jich wjele, ale teź kajke wopacźue řrořymjenje a njeřóđne wuźiwanje dyrbi řebi lubieź dacz! Eřwoboda po myřli dźeći teho řwěta: řwoboda wot wřchěch řwjastkow pořłušchnořcze a póćcźiwocze, njeřłudźena řwoboda ř cźinjenju, řchtoź řo jenemu řpodoba, řwonřna řwoboda bjes mjeřow, kotraź pak řo ruće do cźim hórřcheho wotrocźkownřwa přchemobroczi. Ğdźeź je tajki hubjeny duch řwěta, tam je wotrocźkownřwo. Ğdźeź pak teho řnjeřa duch je, tam je řwoboda. Ğajka řwoboda je nětko plóđ tuteho řnjeřoweho ducha? Eřo wě, jenoź řnutřkowna řwoboda wutroby a řwěđomja. Trojaku řchescźijanske řwobodu chzemy w krotkim wuřběhnyć, kotruź řhryřtuřowy duch a wón řam w nař řkutkuje: 1. Eřwobodnořcź wot bojocze řřřřneho řwěđomja. Ğjeřřy ty hiećeće niczo řaczul tajkeje cźiwilowazeje bojocze, tajkeho potajneho njeměra, kiź tebe do řwjastkow řbije, řo řo řwobodneho njecźujesć? Ğasche řwěđomje, tón kędźblimy řwěđk Boži w nař wřřat kručze kędźbu dawa na wřřitke nařche řadźerjenje a myřljenje. Šchtoźkuliź na jeho

wabjenje a warnowanje njepořłucha ale radřcho řwójim łóřřtam wolu wotřaji, teho tón řwěđk Boži wobřkoržuje přched tym njebeřřim řudnikom, we wobřkorženym pak cźucze bojocze wozuczi: ja řym řo přchehřěřil, řym řwjateho Boha rudźil a mam řhořtanje wocźatowacź, kajke řrudne žiwjenje, hdyź cźłowjeť řebi njeřwěri bojocze dla woczi ř Bohu pořběhacź, wjeřelocź na žiwjenju cźěka, radocź na dźělanju řo minje, žohnowanje pobrachuje we wřřěm jeho cźinjenju. Wřřitko wokoło řebje wón cźorne widźi, řamo Boha a cźłowjeťow ma řa njeřřcheczelow, kiź řu řo řjednoczi přchecziwo njemu. A dyrbjalo to ř nami wřřitkimi podobnje řo měć, řo bojocź žiwjenje nam czeźke a hórke cźini, dokeľ nićto, ani najłeřři wřřitko cźinił njeje, řchtoź běřche cźinicź winojty, a nićto njeje, kiź nochył radny hrořne blaki wotmnyć ře řwojeho žiwjenja, dokeľ wřřitzy my přched Bohom do prócha řo potojecź mamy: řnjeře, žadny živy njeje prawy přched tobu (Řř. 143, 2), a řnjeře, chzeřch-li ty hřeći přchizpicź, řchto budźe wobřtacź? (Řř. 130). — Ale Bohu dźat, tak njetrjeba być. Ğdźeź je řnjeřowy duch, tam je řwoboda wot cźwile hřeřchneje winy. Wřřimi jeho hórje do twojeje wutroby, a lubocź Boža je ř nim wulata do tebe. Tebi je, kaź tamnemu jatemu, kiź po dołhim cźakanju ř cźěmneho řymneho dołžneho jařtwa puřchczeny won řtupi a je pořtrowjeny wot lubeho jařneho řłoncźneho řwěťka, řo ruće řabudźe na wřřitku wuřtatu cźwili. Tak řměřch teź ty řabycź, řchtoź řadny tebe leži, řnjeřowy duch přchinjeke wodacze a ř tym měř a radocź, řo wřřitko w tebi a wokoło tebe řo blyřczi w řwěczenju

Božeje lubošće. — Nětk šměch stroichtnje do pschichoda hladacž, pschetož Knjesowy duch tež 2. tebje wuřwobodži wot hrěščneje mozy, so šwět tebje pschemóz njemóže. Kať spěschnje šo stanje, so najprjódny nještrašchna poškilnošć, hdyž husczišcho jemu wolu čzinimy, na naš mozy dobywa. Dženša na pschiklad šebi něchtó myšli, so ma šchlenzu zyle w šwojej mozy, jutje hižo ma šchlenza pijerja w šwojej mozy. To je hruby pschiklad. W zunišchim rošomje steji kóždžiczi mješ nami bóle abo mjenje w tajkim nješódny wotrocžkownstwe, njech je to pjenježneje lubošće, abo čješćelatomnošće, abo lěnjošće, abo njepóžčiwych myšlow, abo někajkeho hrěščneho šwuczenja, kotremuž i frutej wolu a w prawym čžašu njewobarašče. Šdžež-fuliž čłowjeť to dobre čže a njemóže, tam steji pod wotrocžkownstwow. Šdžež pak teho Knjesa duch je, roškama tajke šwjaški, kiž kšješćizjana ponižuja a jemu nadobnošć precž wořmu, pschetož Knjesowy duch je duch teje mozy a pomha nam k tej krašnej šwobodže džěczi Božich. W čzim wona wobšteji? W tym, so džafnje a wješele drje wšchitko wužiwamy, šchtož šwět nam pošćizuje, jako Bože dary, ale tať, so ničžo naš jatych njewošmje, so mamy, jako bychmy njeměli, so wobšedžimy, jako bychmy njewobšedželi, so na šwětnych kublach a wješelach tať twjerdže njewišamy, so njemohli i lohkej wutrobu něšchto woprowacž, něšchto šebi šapowjedžicž, hdyž lubošć to wot naš žada, i jenym šłowom, so šrijedž šwětneho wužiwanja na šwoje wěczne powołanje nješabudžemy. W tajkej kšješćizjanskej šwobodže pschecžiwu šwětej je wšchak naš Luther nam i rjanym pschikladom prjedy šchol. Ale runje wón je nam tež 3. šwobodnošć šašo dať, kotrež teho Knjesa duch škufuje, šwobodnošć wot špšchaha mormeho pišmika, kiž po šłowje japoschtola Pawola (2. Kor. 3, 6) mori, duch pak žiwych čzini. — Šako tón šbóžnik pschińdže a šwoje šłowa wěczneho žiwjenja rěčješče, špadže što rječšom farišejškich kašnijow a wustawkow, kotrež wobohi lud čžežko dale kłóczachu. Japoschtol Pawol pschińdže šwjateho ducha polny a pschipowjeda Šhryštufowy kšchizž jako jadro ewangelijska, jako škału šboža, a i tym šwobodnošć Božich džěczi wot čzišćezazeho brěmjenja čłowškich šadow. Luther pschińdže, tón japoschtol ewangelijske šwobody a rořtorhny hubjene puta wot bamžoweje a měšchnišćeje zyrkwje, wěrjaznym nakladžene: Pschetož my ja to mamy, so čłowjeť prawy budže bješ teho šakonja škufow, jeno psches wěru (Rom. 3, 28). To je ta ewangelijska šwoboda, wot Luthera nam jako drohotne herbštwo šawoštajena, so našče paršchonške šbože šałożene njeje na tu abo tamnu zyrkwinsku wucžbu, ale na škału Šesom Šhryšta, wěžera a džęša, a tón šamy do wěcznošće. Šale šwoboda je tež šylnošć naščeje droheje-ewangelijskeje zyrkwje, so šo njebojimy žaneho nadbėhowanja, njech njepšchecželjo pschińdu, i kaťkimi brónjemi čžedža. Šajka ewangelijska šwoboda pak šebi prawych kšješćizjanow žada, wona šobu pschinješe tu wyřoku pschiblušchnošć šamosamolwjenja psched Bohom ja kóždeho jenotliwego. Psched twojim Bohom štejišch ty šamlutki, žadyn čłowjeť, ani ewangelijska zyrkej njemóže ja tebje rukowacž, so ty šbóžny budžesch, ale runje tať mašo žadyn druhi tebi to wobarač njemóže, kóžda duřcha ma šwojemu Bohu šama rachnowanje čzinicž.

My wšchitny mamy hišćče wjele wufnyč w prawym nałożenju teje ewangelijske šwobodnošće, tať dolžo hacž teho Knjesa duch naščeho žylcho šnutškowneho čłowjeťa hišćče njewobkneži. Čžesch-li ty w tym wufnjenju prawje

do přědka pschicž, šebi husczišcho nutrnje pschemyšluj, šchtož Luther w šwojim krašnym pišmje wo šwobodže kšješćizjana praji i tymaj šadowaj: „Kšješćizjan je šwobodny knješ na wšchitkich wězach a nitomu njepoddany, a kšješćizjan je šlužobny wotrocžk wšchitkich wězow, a kóždemu poddany. Nychtar-Budešćzanški.

Jafne wofno.

(Wofracžowanje.)

3. Jandželow hospodowacž.

Nješapomněče to, so byšćče radži hospodowali; pschetož psches to šu někotři njewjedžiwšchi jandželow hospodowali. Šebr. 13, 2.

Najprjedy dyrbimy něšchto powjedacž wo hodownym kolacžku a šchto šo pódla šta. Ša patoržizu i popołdnja, hdyž bėšče Šětr šwój pschipołdny špink dořonjať, džěchtaj Šan a Madlenka kóžde lěto k prošćerškemu wujej po hodowny kolacžk. Šěšča bėchu bėle hody. Wjele šněha bėšče šo naščlo a módre, bješmróčne nješjo wupšchěćerašče šo nad bėlej šemju a nad lěšom, je šněhom potřny.

Ššlónzo bėšče šwój krotki bėh nimale dořonjať a šteješče krejčšewjene nišo na wječžornym nješju. Šdnyž i hórki dele do wřny džěchu, wupšchěćerašče šo šemja daloko psched nimaj, rjana a čžicha, tola wonaj wjele wo tym njewidžeschaj. Šich wutroba bėšče napjeljena i druhimi myšlemi. Š přenja bėšče jimaj džęšnišchi pucž bješ měry čžežki; wonaj njerodžeschaj wo dobrotach i wujoweju rukow, a potom bėšče jimaj wutroba polna i woczakowanjom, šchto jimaj lube Bože džěčžo doma do wješela wobradži. Šola štarej Šaňže dyrbješče jimaj Bože džěčžo něšchto wobradžicž, to bėšče wona jimaj šlubika. To nješbėšče wona hišćče ženje čžinika, tola lěšča wona to čžyšče, najšćeršcho bėšče ji pomyšlenje na mału Marřku horka w nješju wutrobu pschecžiwu džěčžom šmješćizila.

Teho dla šhwatašchtaj Šan a Madlenka a myšleschtaj šebi štajnje: Šdy bychmy jenož šašo domoj bylej.

Do prošćerškeho dwora šastupiwšchi, njewuřlabašchtaj ani žiwu duřchu. Štary, šchěry poš drje šašćčowka, tola šdache šo, so bėšče jemu tež to džęša wobčežne. Štatu bėchu džęša prjedy dnyžli hewak našypali a nětko ležachu krowy, žwancžki žujo psched kortami. Ššapon šedžješče je šwojimi kurymi hižo na žerdžach w krowašni a šamacha hišćče wospjet je šwojimaj kšchidłomaj, doniž šo twjerdže nješny k nóżnemu měrej.

Šdže pak bėchu Šětrowi ludžo. Wotrocžk pomhašče holzam pschi pjezy a čžahašče wupjecžene kolacžki i pjezy. Šětr pak bėšče šebi w španskej komory je šwojim pjenježnym kašćčom šaradžil. Ššon štaji wulki pjenježny měšch na blido a pscheliczi papjerjane pjenješy, kotrež bėšče i dnyšćčnych knižkow wšal. Ššo wě, pschi tajkim džěle šo wón wo to nješarašče, šchto šo wonka podawašče.

Šan a Madlenka tu šhwilku počžafaschtaj a nadžeschaj šo, so trašch něchtó je štwiny mi durjemi won pschińdže. Šola wšcho wofša tu čžicho.

„Ty“ šarjekny Šan k šwojej šotije, „čžemoy tu šallepacž, hewak budže namaj pošdže.“

Ššon šallepa i lohka, tola ničto to nješaflyšcha. Šwuj bėšče durje španskej komory kručže šawrjel a kšimpotafče runje je šwětkny tolerjem.

Šašo šteješchtaj tu wobaj šhwilku.

„Čžemoy šaspěwacž!“ šarjekny Madlena, „potom trašch něchtó pschińdže.“ Šan šaspěwa i wješelej wutrobu a hnydom šakšincza jafnje a rjenje špěw:

„Ša i nješješ dele pschińdu k wam,
Tež dobre nowiny ja mam,
Wšcho dobre čžu wam powjedacž,
N wot teho tať šaspěwacž.“

Runje bėšchtaj druhu šchtucžku šaspěwaloj, hdyž tež šwony hodowny šwjedžej pschipowjedachu. Šehdy tyřny wuj hłowu i durjemi won a pokiwny i ruku, so byšchtaj tola pschestałoj.

Tola Šan šchtucžku dospěwa:

„Džęš wam je narodžilo šo
Wot jenej knješny džěčžatko,

To džěcžltko je lubošne
A wjebele nam pschinjebe.

Hdyž běšče Jan runje so jaspěwał, dha wón ženje tak khetnje njefasta. Tak dōndže hodowny postrow nimo Pětroweje wole tola do proščerškeho dwora.

„Ach tak! wój to staj!“ rjekny wuj Pětr, — „šhto tu haſle dolho stejitaj a spěwataj?“ — tola jeho mješwoczjo njeběšče džęnš tak hněwne a šurowe, jako hewaſ. Spěwajo běšče Madlenka se šwojimaj mōdřymaj woczomaj runu šmuhu jemu do woczow hladała, so běšče tež wón na holeczku hladacz dyrbjał.

Ma nju pak tež běšče lubošnje pohladacz! Čžerwjenu kapiczku i bělymi zankami běšče ji macz na hladke wlošy stajila, a šymfi powětr běšče ji liza šacžerwjenił, a na tymle džěcžazym mješwoczku wotpoczowajšče nekajka šwjatoczna šhutnošč a šwjedžeršta lubošnošč. Tak stejěšče wona psched Pětrom, a šamo tōn, hacz runjež běšče runje se šwojeje pjenježneje šchinje wulěš, njemōžěšče šo tajšeho šacžičeža šminjež. Š dobom pak šesthadža jemu myšl.

Dženša běšče hižo šwojich ludži trochu pošwaril, a jena šolza, kotraž běšče minjene jutry haſle šchulu wulhodžila, ale tola hižo jara hubata (wona běšče i hōr k njemu pschicžanyła), běšče jemu šlužbu wupowjedžila, prajiwšchi, so njecha wjazh pola tajšeho škupaka šlužicž. — Někto šebi pomyšli, tale holeczka, Madlenka, mohla derje tōn kuš domjazeho džěla šaštaracz, a wjele myšy wón tajšej holecžy tež dacž njetrjebał.

Tak wotewri wón štwiny durje bóle a da džěcžom šašupicž. Potom šyže šo do stola. Madlenka dyrbješče k njemu pschistupicž. Wón pschimny ju ja ruku, pruhujō hacz je do džěla šylna došč a rjekny wšchōn pschecželnivy k nej: „Šy drje pilna, džěława holeczka? — mōžěšch drje hižo plokacz a loža poščelacz, hm?“

Madlenka pohlada i wulkimaj woczomaj na njeho, pošiwny i hlōwu šebi pomyšliwšchi, šhto tež to tōn tola čže?

„Njebny to lěpe bylo, hdy byšchtaj w lěcže hromadže woštalōj?“ rěčješče wuj Pětr dale. Twōj bratr šacžehnje na jutry še mni — ty mohla tu šobu šem pschicžahnyčž. Šhto do teho mēnišch?“

Š tym běšče šwětky toleť se šata wuczahnył, džeržěšče jōn i palzom a pošawarjom a tyšny jōn džěščzomaj psched woczji.

„To budže waju šawdawł. A potom mōžetaj šwojeje macžeri prajicž, so dyrbi mi wotmolwjenje prajicž.“

(Pošracžowanje.)

Jesuf jako pschillad ja šnutškwone mišionštwō.

(Pošracžowanje i čžišla 22.)

2.

A Jesuf šhedschi won, wuhlada wulki lud a jemu bēšče žel teho šameho. D ty šwěrna, lubošče bohata šbōžnikowšta wutroba! To je bylo, šhtož je tebe dele hnał, to je tebe na šchiž hnał! To je, šhtož tebe džęnša hiščeže hnuje, wot throna twojeje krašnoščje jako tōn dobry paštyť ja twojimi wowzłami šhodžicž a je i čžernjom a kamjenjom puščiny Bohu šdaleneho žiwjenja k tebi a twojemu wōtzej a i tym k jich šbožu wrōcžo dowješč. Šemu bēšče žel teho šameho.

Šemu bēšče žel; drje tež jich šwonškwonnych čžerpjenjom a wobcžęnoščzow dla, ale pschede wšchēm jich šnutškwoneho hubjenštwā, jich hrēchow, jich šašlepjenja, i kotřymž woni jeho, kiž bēšče do teho šwojeho pschišchōł, wrōcžo štorcžichu. To je to šame želenje, w kotřymž wón wot woliroweje hory dele šawōła: Šdy by ty tež wopomnił w tutym twojim čžašu, šhtož k twojemu mērej šlužji.

To je ša naš žalōštnje wohašbjaze, hdyž my i tutej w lubošči šo horjazej, w šmilnošči šo łamazej wutrobu našchu šymnu, na lubošči šhudu wutrobu pschirunamy. Še šwjatej šhutnoščju tōn mišchtr šam psched naš šupi a praji: Ššmilnošč tebi hiščeže pobrachuje i nuju twojich bratrow a šotrow, bješ teje šmilnoščje njemōžěšch ty ša šnutškwone mišionštwō džěłacz.

Šich wjele šebi tōn brach njewušnjaje. Dolež je nuša pschewulka a šła, a dolež maja tajki kuš šobucžucža, myšla šebi, šo maja tu šmilnošč, kotřuž tōn šnješ w šebi nješe a wot tyč šwojich šebi žada. Wē šo, šo tole šobucžucže njęšazpiva; ale ta šmilnošč, wo kotřymž našče šłowo Bože rěči, šmilnošč praweho wuczōmnika šhryštwoweho i nušu bratrow to njeje. Wny mōžemy prajicž, tule šmilnošč čžłowjeł wot pschinarodžjenja i žyła nima. Našče wutroby, kajkež šu wot pschinarodžjenja, šu wšchē šebicžne, njewopornive, šo šrudoby bojaze.

Ach, fak šo wone wobaraja, šwōj šchiž na šo wšacz, kotřuž je tōn šnješ po šwojeje mudrošči postajil, šo wone haſle pravje wobaraja zušy šchiž na šo wšacz a tu šašnju dopjelnicž: Šedyn njech nješe teho druheho wobcžęnošč. To rēka: šhto tebe drubi štara! Ty mašch šam se šobu došč čžinicž. Ach, tole čžłowječžne šobucžucže je w najlěpšchim padže kaž šo palaza šłōma, khetnje šapalena ale tež khetnje špalena; jemu pobrachuje šnutškwona mōž, prawa wutrajnošč. Teho dla njemōža tež šwēt a šwětnę džěcži žiwjenje šrošymicž, kotřež je i pravjeje šmilnoščje wuporjedžene. Šdyž widža, šo šo diałoniša radoščiwje wšchelakeho žiwjenškeho wješela wšda, widža, fak wona čžišče a pschecželnive čžap žiwjenja šhorym šlužji, pola nich rēka: Nješrošymliwē! Čžłowjeł wot pschinarodžjenja njemōže pravjeje šmilnoščje ani došonjeć ani šrošymicž. To mōže jenož dušcha wot šhryštwā šapšchimnjena, kotraž je teho šnješa w žiwej wěrje šašo šapšchimnyła.

To mōžěšch ty jenicžy, hdyž šy tam psches želenje, wo kotřež nikomu žel njeje, pučž k wěrje a psches wěru k radoščiwje wěštwōšči w šhryštwu šjednaneho džěcža Božeho dōšchōł. Šdyž šmy haſle pravje žarujō wo šwōj hrēch a winu psched tym šnješom leželi a wuňali: „šnježe, hdyž čžješch ty hrēch pschizpicž, šhto mōže wobštacž!“ potom šo tež wutroba łama na tyšazrōcžny hrēch a hanibu, w kotřež našch lud šhodži. Šdyž šmy haſle šami tu šbōžnošč šacžuli: mēr w šwědomnju mēčž psches mōžne šłowa wōdacža, potom šo nam wutroba łama na wjele njeměrných, kiž šo pschi džerōjtych študnjach šwěta šmjercž piya. Šdyž šmy haſle žohnowanj plōd najwjetškeho wopora, kotřuž je lubošč pschinješla, bracz šmēli, potom budže tež našče žiwjenje wopornive i džakom pschecžiwō temu, kiž je naš prjedy lubował, a w možy jeho lubošče.

W tej lubošči je šawōł wuczahnył a je dał, šhtož mēješče, šo by druhim k šbōžnošči pomhał. W tej lubošči je Luther šwoje žiwjenje do šlužby stajil, šo by šwōj lud ewangeliški pučž k šbōžnošči wjedł. Š teje lubošče šu wšchitžy ryczerjo a ryczerki ššchecžijaniškeho škutkowanja lubošče porodženi w šhorownjach, mješ bēdnymi a hubjenymi, w špomōžerškich domach a ašylach, kotřež w čžichim šwoju šlužbu psched Bohom čžinja. Tale lubošč je žiwjenške hibanje žyłego škutka šnutškwoneho mišionštwā. Šchtōž w nim w prawej šwěrnōšči šlužji, tōn k bratrej a k šotji, hdyž šu tež šłuboko padnyłoj, pschistupi i pomoznej ruku.

Tajka šmilna lubošč dyrbi došč. Š tej ščžerpliwoščju, kotraž mōže čžafacz, dolež wšchitko pschecžerpi, wšcheho šo nadžija, pschewinje škōncžnje tež šo pschecžiwjaze wutroby. Š tej šwěrnōščju, kotraž šo tež w najmjenšchim wopokajuje, pyta a namaka a šhodži wona te pučže, kotřež do šamknjených dušchow wōdža, a šwjecži doščęža w šlužbje a k čžješči teho šnješa.

Duž wołamy my, kiž my k džělu ša šnutškwone mišionštwō napominamy, dušče najprjedy k temu šnješej. Nawuňčže wěrēčž do lubošče Božeje w šhryštwu, čžłowjeł ščžinjeneje a dajče šebi wot teje lubošče najprjedy šamym šlužicž, kotraž budže wašče wumōženje a pschezo wašch nowy trošch, a potom budža wutroby połne šmilnoščje a i tym šhmane pomhacz a hojicž, hdyž budže pomoz šřebna.

(Pošracžowanje.)

Wšchelate i blišta a i dalōta.

— Šajki šmył šu konservativni w Budyško-škamjenškim wotrješu i tym čžiwili, šo nješbu žaneho konservativneho kandidatu ša šhěžorštwowj šejm postajili, dyrbimy šebi nekto wot našchich najhōrišchich njepšchecželow, wot šozialdemokratow prajicž dacž. Woni šu šaidženu njedželu tež w Šserbach wōšbne napominanje rošnokžyli, w kotřychž našpomnja, šo je psched 5 lětami našch nješapomnity wōtčžinz šmišch kručže a rašnje pschecžiwō reformatiškej štronje wuštupil — a šo praščeja, šhto by wón nekto prajil, hdyž by widžal, šo lětša šebi konservativni a reformarjo pschecželnje ruku šawdawaja. Šrudnje je, šo w tym hōrka wěrnōšč leži. A wulki šmył to wōštanje, šo šo konservativna štrona k temu šhrabala njeje, šama šwojeho kandidatu postajicž. Šhto dyrbja šebi ludžo i luda myšlicž, hdyž je šo kručže pschi wōšlednej wōšbje wot konservativnych pschecžiwō temu mužej reformatiškeje štrony wuštupował, kotřuž šo nekto k wolenju porucžuje. Wny Šserbja to čžypli nješšmy, duž tež šrudne ščžehwki, kotřež i teho wuroštu, našcha wina nješbu.

— Šajžy šelhašni ludžo šu šozialdemokratojo, kotřymž je kōždy šrēdč prawy, i hižo našpomnjeneho wōšbneho napominanja, kotřež je šo Bohu žel tež w Šserbach rošnješlo, pōšnajemy.

W městach, hdžež je lud swobodofmyšleny, woni do swěta trubja, so nješmédža so sašlepicy dacž a so sozjaldemokrata nicžo wjazy njewěri. Dokelž pak wjedža, so njebychu pola nascheho luda i přédowanjom bjesbóžneje njewěry wuspěcha měli, woni pola naž to hinaf spytaja. Žalostnje grawocziwe je čitacž, so žebi tucži ludžo swěrja, nascheho sbóžnika do swojeje wólbneje agitazije čahnyč. Tow je tola nusne, so wyschnošč žakroči a tajkich bjesbóžnych ludži pokhošta, pschetož to je tola sjawne hanjenje nascheje křesćijanskeje wěry, kotrež dyrbi kóždeho křesćijana hluboko we wutrobje franicž.

— Šsrjedu 29. junija popoždnu směje so w Šhwacžizach šwjatocžne kladženje žalóžneho kamjenja sa nowy Boži dom. Němsku šwjedžeńsu rěč směje knjes tajny žyrkwinski radžicel Šteller a šerbku knjes farač Šandrik i Malešez. Nadžijomnje so tež Šserbja i wokolnych wošadow na wažnej šwjatocžnosći wobdžela. Wóh tón knjes chžyl šchitowacž twar lubeho Božeho doma, kotryž so i wopornivej lubošču twari. A hdž budže so w bližšim čažu krajna kollekt sa tónle twar šberacž, potom tež wěječe lubi Šserbja šchžedriwje šwoju ruku wotewrja sa nowu šerbku wošadu.

— W tu šhwilu so železniza wotměruje, kotraž ma so wot Wóšporka psches Bart i Budyško-Makeczanskej železnizy pschijamknyč. Wě so šu pschecža, kotrež maja ludžo w tych štronach jara wšchelake. Štrona pschi pruskich mjesch chze ju po móžnosći i žebi mēč, horne wšy maja to šame žadanje. Šaž nětko ta wēž šteji, wona psches Bart pōndže, potom budže i bliska Šalhowa šajtanišcžo, dale i Šdžerjanskej štronje, šrjedža mjes Wulfej Dubrawje a Adolšowej hēče do Šhašowa. Ša tym so tež najšterje nicžo wjazy njepšchemēni, dokelž by so twar hewal podrožil. Pschi tajkim twarje so wšchitke žadanja dopjelnicž njemōža a wšchem so prawje činič njemōže. To pak chžyli tež wšchitzy wopomnicž, kotřž so šnano hōršcha w tej myšli, so so wot wyschnoščje wšchitko štanje, šchtož je nělak móžno.

— My hšchče žunkrocž lubnych Šserbow na to kēžblimnych ščinimy, so směje so njedželu 19. t. m. šerbke kemschenje w Draždžanach. Wone budže w nashwilnej žyrkwi, kotraž je so sa šchžim natwarila, na Lipowej hašy. Škemschenje šapocžnje so 1/2 12 hodž. a směje knjes farač rycžer Šakub špowjednu rěč a farač Šubiza přédowanje. Lubi Šserbja, šžēlcže to šwojim pschecželam, kotrež macže w Draždžanach a wokolnosći.

— Njedželu 26. junija popoždnu směje so šwjedžeń sa šwonkowne mišionstwo. Duž lubi Šserbja, hotuječe so na tón šwjedžeń. Tón šwjedžeń njeje jenož sa Škotecžansku wošadu, ale sa wšchitke šerbke wošady we wokolnosći.

— Šak mjenowana Šisenachška konferenza je so w šańdženym tydženju šeschla. To šu najwšchšchi šastupjerjo ewangelske žyrkwe nascheho žykeho wótzneho kraja. Woni radu škladuja wo tych žadanjach, kotrež ma nascha ewangelska žyrkej w našchim čažu dopjelnicž. Še namjety, kotrež so na tej wažnej ššhadžowanzy rošpominaja, hušto podložil dawaja sa wuradženja krajnych šynodow.

— Šowješč je so rošnješla, so je ruska kēžorška kētro četpjaža, so so šamo wo jeje žiwjenje boja. To by wulka šrudoba byla sa ruski kēžorški dom, kotryž bu halle psched někotrymi lētami psches šažnu šmjercž pošlednjeho žara hluboko šrudženy.

— Wójna mjes Amerikanskej a Šchpaniskej dale traje. Šacž runje Amerikanszy hušto wo wulkich dohčžach trubja, so i wjetšcha potom pokafuje, so šu to wumyšlenki. Wjele bóle je wěšta wēž, so so Amerikanskim tak šchlachčicž njecha, kaž šu so nadželi. Šich wóštko nicžo hōdne njeje. Šchpaniskim wošakam pak dyrbja šamo žich njepšchecželjo wobšwēdečicž, so i wulkej šmužitosežu wojuja. Šasche pschecže je, so bychu wulkomozhy na to wabile, so by šrudneje wóžny bōrny kōnz byl.

— Šhinejšta, kotraž je so hacž dotal europiskej šžēlanosći šawrjela, je po šdacžu šwoje nahlady pschemēnika. Ššched krótkim je čhinejški kēžor wukafnju dal, so ma so w Čhineje univeršita šalozicž, kotraž ma so čžiče po europiskim wafšnju napravicž.

Wóh njeda so sa šmēch mēč.

Derje temu čłowjekej, kiž njekhodži po radže bjesbóžnych a njesteji na drohy hrēšnikow a njekyda na stoli wušmēwžow.

„Wěšche křašne ranje junija wažneho lēta 1866, jako našch 24. regiment krajneje wobory i Oranienburga do Špandawow so

na pucž poda“, tak powjeda muž, kiž bēšche i čžesčju wojaš pobyl. Duzy bu horžota wulka; žadyn wētšik njeduwafche a pschipoždnu bēšche žalostnje tužno. Šako my pschipoždnu do Špandawow nuts čžehnichmy, so hižo se wšchēch bokow hrimajche. Wēšchēžik šapocža so móžnje lecž.

W burgarškich kwartērach ležesche hižo 8. regiment, kiž bēšche tam předy pschichol. Šola šwójby w bliskosći wrotow bydlazeje šynyšhtaj so dwaj wošakaj teho regimenta i hošposynej šchēžiwkej macžerju sa blido, mjes tym so mēšesche hošposa šama hšchče w kuchinje čžinicž.

Šednu wojaš mēšesche bjesbóžne Boha hanjaze rēče wo hrimanju, so dyrbješhtaj jeho stara macž a jeho towaršch na Wožu wšchehomōž pokafuju křesče napominacž. To pak nicžo njepomhafche, čžim hōrje wón čžinjesch. Duž na dobo, blyšf, žalostne šahrimanje — a jako šmjercž wuštrōžana hošposa i kuchiny do jštwy šastupi, namafa šwoju macž a jeneho wošaka pohlušcheneju, teho hanjerja pak wot blyška morjeneho. —

Šdyž bē so to wošjewilo, wuńdže pschikafnja na wšchitke kompanije, so ma so kōžde wošjewjene Boha hanjenje i 5 dnjemi arresta pokhoštacž. Wšchitkim pak, kiž tón podawil šlyšchachu, bēšche wón žiwe šnamjo khostazeje prawdosče žiweho Boha. Njesapomnity je mi hacž do dženšnikheho dnja tón kšutny podawil w kšutnym čžažu, kotryž dyrbjal najštwjerdženišcho i wobrocženju pohnučž a kiž je šulne wobkřesčenje teho šłowa: Njemolče so, Wóh so njeda sa šmēch mēč.

Něšchto i rošpominanju.

Škōžda holza móže lepje hošpodowacž hacž jejna macž, doniž šama njepšyta.

* * *

Šdyž tebi tež žadyn pschecžel blisko njeje, je tu tola Wóh luby Šnjes.

* * *

Psches to, šchtož nam šwēt dawa, my so njewobohacžimy, my tež psches to njewoškudnjemy, šchtož nam wón bjerje.

* * *

To je hōdno w tajkim powoľanju něšchto dokonjecž, psches kotrež bywaju šwoji šobucžlowjefojo lepšchi a šbožownišchi.

* * *

Čžesch-li šam žohnowanje dostacž, potom proš Boha, so by někoho žohnowal, kotremuž wošebje pschikšileny njepšy.

* * *

Šasch ty šhwile prošyčž, mēj tež šhwile so džakowacž.

* * *

Najwjetšche šbože, kotrež šemja čži pošficži, je, so žane šłowo ani škutk čži žel njecžini.

* * *

Šschiz čže pobožnišcheho čžini hacž ty předy bēšche.

* * *

Šdžež njeje žane špytanje, tam tež modlitwa pobrachuje.

Lubi Šserbja! Budže Šserbja! Šserbski dom sa Waš! Duž škladuječe sa njōn po Wašchim šamoženju hnydom, burja a mēšchēženjo, wučženi a njewučženi, štari a mlōdži, mužšy a žōnšle, a šberajče sa njōn pschi jubilejach, pschi kwadžach a křesćijnach, pschi šwjedženjach a ššhadžowanach; škladuječe a šberajče! A Wšy, kiž wotkafanja ščžinicze, wotkafajče na přēmim mēšnje sa Wašch „šerbški dom“ w Budyšchinje! Budže šwērni, wopravdžicži Šserbja!

„Šomhaj Wóh“ njeje jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wšchēch pschedawarňjach „Šserb. Nowin“ na wšach a w Budyšchinje dostacž. Ša šchtwōrcž lēta płacži wón 40 np., jenotliwe čžifla so po 4 np. pschedawaju.